

L a t w e e f c h u A l w i s e s .

Nr. 40. Zettortdeenà 2. Oktober 1852.

No Zelgawas.

Zerredami ka mihli Awischi lassitaji us mums turr labbu prahntu un ta faite tahs mihlestibas wiffus saweeno, kas to wahrdu Jesus preefauz — kahdas sinnas no muhsu draudses effam usnehmuschees schein eelikt. Dasch daschadi gan mums gabjis, gan labbi, gan greubti! Satturrahs stipri eelsch tizzibas, jo tas raksts mahza: „teem kas Deewu mihle wiffas leetas par labbu nahk.“ Tas mihlais debbefu tehws gan sawus behrnus pahrmahza bet tomehr ne atstahj pawiffam. Zo arri mehs dabbujam redseht.

Effam zaur ugguns-grehleem lohti eebaiditi. Tas kuttamais laiks pateesi daudseem jaw bijis behdu laiks un naw tee dabbujuschi baudiht no teem baggateem augteem ko Deews teem bija dewis no lauka sanemt. Kalabb ne? Salabb ka laudis eeradduschi nakti pee ugguns kult. Dauds reisehm zaur ne apstattischanohs jeb arri zaur tam ka wehisch stipri wille zauri, no tahs swezzes jeb no ta eljes luktura ugguns zehlehs un ispohtija ne ween rihjas bet arri wehl laudses, kad fainneeks bija lizzis tahs rihjahm blakkam mest. Kad nu jaw zittas muischas un arri eelsch mahjahm fahkuschi to kulschanu naktslaika atstahnt un teem labbaki weizahs to darbu padarriht deenu; kad arri no waldischanahm zeeti aisleegts laudses wiffai klahntu pee ehklam uszelt, tad buhtu wehlejama leeta, ka wiffur laudis to wezzu buhschanu atnestu un, ja eespehjams, jaunu usnemtu.

Schinni mehnesi Ahnes muisches Kenku fainneekem, kam par abjeem bija weenas rihjas, tahs aisgabje ar ugguni. Preekuhnu Purwinam, Swehtes fainneekam, tapatt notizzes. Arri rihjas nodegguschas. Skahdi spreesch pawiffam lihds 500 sudr. rub. un wairak. Tad

nu esmu to leetu sawai mihlai draudsei preekscha lizzis un scheinligas rohkas Ahneneekem famette 11 rub. 40 kap. sudr., Preekuhnu fainneekam 9 rub. 25 kap. Bet leelaku palihdsibu dabbujam no kaiminu draudses, prohti no Salkeneekem un talabb arri tohs gohdawihrus labba peeminnà turrefim. Lai firnigu pateizibu dohdam mahzitajam un draudsei. Us zeeniga mahzitaja luhgschanu zitti draudses lohzehti Preekuhnu fainneekam dahwinajuschi 19 rub. 20 kap. sudr., turklast wehl 3 puhri kweeschu, 8 puhri 4 feezini rudsu. Raugi, mihlais lassitajs, tee irr swehtas tizzibas un mihlestibas augli un es tewim wehlu deenahs tilpat swehtu preeku baudiht kahds to rakstohnt manna sirdi miht.

Bet nu paleek muhschigi tas wahrds, kas no ta Kunga swehtas muttes isgabjis: „Es nokauju un darru dsihwu, es eewainoju un dseedinaju. Masu brihdi es esmu tewi atstahjis, bet ar scheinlastibu un taisnibu es tewi puschkoschu! Zelgawa, 30. September 1852.

Zelg. latw. rihta-mahzitais
Conradi.

No Sabilles puffes, 28ta September.

Lauki irr tukfschi un schluhni irr pilni. Mehs lihgsmojamees un preezajamees par tahm Deewa dahwanahm, ar kurrahm mehs schinni gadda baggatigi apfwehtiti effam. — Ar seenu effam scho gadd baggati; dascha weeta irr diwreis wairak ne ka zittos gaddos usaudsis. Tapatt bij ahboltinsch labbi isdewees, ka no puhra-weetas lihds 5 wesumeem dabbuja. Par seena laiku bij jauks faules gais, tadeht arri warreja seenu labbi sawahkt. Rudsi un kweeschi bij scho gadd labbi no auguma, arri swarttigi un teem irr labba rasma. Waffareja naw wiss ihsti teizama, rettu retta weeta til warreja lab-

bus meeschus redseht. Pahrleezigs leetus no pawassara fehllu apstihzinaja, tà kà dasch par 2 lahgham fehjis un tomehr ne las labs naw usaudsis. Pehz tam usnahze Zuhli mehnesi karsta faule deenu pee deenas un meeschi tappe apspeesti. Wiffu August mehnesi zauri arri leetus ne bija, un daschas uppites un strautini isfikke. Tadeht arri ruddens-fehschana ais-kawejahs, jo bail bij filtà laikà eeksch fausas femmes fehllu likt, ka ta no tahrpeem ne taptu maitata. Schja irr taggad smukki fanahkusi un wehl deesgan eefels. Kartuppeli gan scho gadd wairs flimmi ne rahdahs, lai Deews dohd ka schi kaitte buhtu beigusees! Rahpostus scho gadd pawissam tahrpi apehduschi un naw ne lo preeksch fainneeka pahrtikschanas atlizzees. No flimmibas ne lo ne sinnam; tillai par rudsu laiku behrni ar fleppu mohzijahs.

Tai 3schà September bij eeksch Ritterfchaptes Abawas muischas Pelnu mahjahm leels ugguns grehls. Ugguns bij no weena puschneeka rijas zehlfusees un zaur to leelu wehtru, kas tai deenà bij, nodegge ohtram puschineekam rija, flehtis, gohwu-stallis un istaba. Kalpu-stalki un pirts ween til palikkuschi. Wehisch bij ahtri uguni us zittahm ehkham aisneffis, tà kà eeksch weerendel stundas wiffas ehkas degguschas. Tai paschà deenà arri Grentschu Gabbalieu fainneekam rija ar uguni nogahjusi: wiffi rudsi un kweeschi sadegusch. No kam schee ugguns-grehli zehlfusees, to wehl ihsti ne sinn.

P a f a z z i n a .

Baggatam wihram bija kalps, bet tahds kalps, kahdu retti atraddihs pasaulé. Rihtds pirmais pee darba, wakkard's pats pehdigais no darba nobst; un fur tas grehtakais darbs bija, pee ka zits ne gribbeja peekertees, to wansch bes flubbinschanas labbà prahtà pstrahdaja. Ar wiffu wansch bija meerà un arween preezigs. Kad tas weenu gaddu bij iskalpojis, tad winua kungs pee ferwis tà dohmaja: lohni wirnam taggad ne ismaksaschu wis, lai paleel wehl ilgati premannis deenestà,

zittu tahdu lehtu wis ne dabbuschu. Gohdigais kalps to ne nehme wis par launu, bet kalpoja tàpat jo prohjam ohtru un treschu gaddu. Kad treschais gads bij' beigts, tad wansch us samu kungu fazzija: „Kungs, es trihs gaddus jums deenejis, tadeht dohdeet man, kas man peenahkhs, ka warru tahlak' pasaulé apstattitees.“ Kungs atbildeja: „Tas irr gan teesa, ka tu man gohdigi kalpojis, tadeht arr' tew maksaschu tahdu lohni, kà neweens naw dabbujis. Schè tew trihs wehrdini, par katru gaddu wehrdinsch; til dauds neweens ne makfa.“ Kalps eeksch naudas leetahm nesinnahneeks buhdams, tizzeja arr', ka nu effoht baggats puika, un gahje lustigs prohjam. Rahdas juhdses nostagajis pee leela kalna fateek masu masu wihrinu, kas usprassa, kadeht schis tahds lustigs? Kalps atbild: „Kapehz ne buhschu lustigs? Esmu baggats wihrs, jo trihs wehrdinus fapelniju par trim gaddeem. Nu warru atpuhstees no grehteem darbeem.“ Masais wihrinsch teize: „Woi sinni puisch, tu effi jauns un wessels, tew tahs naudas dauds ne wajjaga, bet es esmu wahjisch un krophls; tadeht dohd man to naidu un pelni few atkal zittu.“ Kalps ne ilgi apdohmajees, atteize: „Schè tew manna nauda; eeschu un pelnischu zittu.“ Us to masais wihrinsch atkal fazzija: „Tawu labbu firdi arr' gribbu atlihd'sinabt; tadeht tew brihw trihs dahwanas wehletees un tas wifs tew tiks dohts, lo gribbese.“ Kalps dohmaja pee ferwis: Tu laikam tad effi tahds, kas mello gramatu proht lassih, un fazzija: „Es wehletu tahdu needru, ar lo wiffu trahpu, kam zaur to puhsch wirfù; tad arri tahdu kohkli, ka, kad us to spehleju, wiffem, kas scho mu-sihli dsird, jadanzo, woi gribb woi ne gribb; un tad wehl, ka neweens, kad tam lo luhdsu, man to ne aisleedf.“ Us to masais wihrinsch tuhlin no kahda kruma iswille to needru un kohkli, itt kà preeksch tam tur buhtu nolikts, derwe kalpam rohkà un fazzija: tawa trescha wehleschana arri ikreis notiks, ka tew neweens ne aisleegs, lo luhgfi. — Kad atkal gabbalu

bij gahjis, tad kahdâ pakalnâ pee ehrtschku-krumma atradde Schihdu ar garru bahrsdu, kas nostahjees, stattijahs us putninu, kas sarrâ jaukt dseedaja. Scho eeraudsijis Schihds teize: „Woi tas naw brihnums, ka tahds mas putniasch warr tilstanni dseedajt! Kaut es warretu tam sahli us asti mest un nokert.“ Kalps atteize: „So drihs warri dabbuht;“ lille sawu needri pee muttes un putniasch tuhlin eekritte ehrtschku-krumma. Tad teize us Schihdu: „Leen nu pakkat, schelmi, kad tew zeppefcha gribbahs.“ Schihds atbildeja: „Kad jaw nu weentris nokrittis, tad tal nemschu augschâ;“ un lihde krumma eeschâ. Kad paschâ widdû bij, tad muhsu puisham usnahze luste, Schihdu padanzinaht. Winsch nonehme kohlli no plezzeem un sahze wilkt. Us pirmo wilzeenu Schihds sahze kahjas zelt, un jo wairak kalps spehleja, jo brangaki Schihds lehze. Bet ehrtschki tam saplohsija to strandainu swahrku un fukkaja winna garru kasas bahrsdu, un sabakstija wissu meesu. Schihds brehze: „Nu, kapehz tâ! Ko man tahds musihkis geld! Man ne mas ne gribbahs danzoht, — kapehz jel tas lungs spehle!“ — Bet tas kalps ne likkajs ne dsirdeht, spehleja jo prohjam un dohmaja: Tu wiltneeks deewsgan effi dihradis nabbagus laudis, tadeht lai ehrtschki atkal tewi dihra, un spehleja jo firdigi. Schihds lehze kâ traks, ka luppatas gaisa lehze un brehze: „Al lungs mihlais, ne spehlejeet wairak! Dohschu ko gribbat, labbu algu, pilnu malku selta naudas. Nu wai!“ Kalps atbildeja: „Nu, kad tu tahds dewigs, tad ne spehleschu wairs.“ Schihds islihde no krumma un sneedse to malku ar seltu. Kalps fanehme, eebahse kulle un sazzija: „Tas irr teefa, tu schihdin, prohti itt pehz taktis danzoht; to es ne buhtu dohmajis.“ Tad kahre sawu kohlli us plezza un aisgahje meerigs sawu zektu.

Bet Schihds atpuhtees, to no pakkatas labbi islammaja, tomeht tâ, ka tas kalps to ne warreja dsirdeht un tad steidsahs us pilsfehtu pee fohga fuhdseht, ka effoht paschâ leelzektâ tâ neschehligi sabendehts un aplaupihts.

Isstahstija arri, kahds tas laupitajs isstatto-tees un luhdse, lai subtoht pakkat. Teefas fullainis to drihs panahze un arri to naudu pee wianna atradde. Teefas preekschâ winsch teize, ka ne rohku ne effoht Schihdam peelizzis, bet tas labbâ prahâ scham to naudu dervis par musihki. Schihds us to atbildeja: „Luh' skaidri melli! Nè, riktigi man ar warru nonehma!“ Teefas lungs arr' Schihdu tizzeja un nu nospreede to gohdigu kalpu pakahrt. Us karratawas treppehm itt meerigi uskaphis muhsu kalps teefas lungu usrunnaja, lai tal weenu un to pehdigo luhgschanu scham pakkaufoht. Teefas lungs atbildeja: „Labprah, ja til ween ne luhds par sawu dsihwibu!“ Kalps atbildeja: „Sawas dsihwibas man naw schehl, bet wehlejeet wehl preeksch mirschanas weenu stikli usspehleht.“ Schihds, to dsirdejis, kleadse: „Luhdsami, to winnam ne wehlejeet!“ Bet teefas lungs atteize: „Kapehz to ihfu preeku ne buhschu winnam wehleht! Lai spehle!“ Schihds atkal: „Nu tad jel effeet til schehligs un peeeneet manni pee kahda stabba! Nu wai! Nu wai!“ Bet noteefahs kalps nehme sawu kohlli no plezzeem un sahze spehleht. Us pirmo wilzeeni wisseem kahjas zillajahs; bendem iskritte no rohkahm strikkis, ar ko Schihdu gribbeja peeheet un Schihds islehzje us rindes, ka danzi sahlt. Us ohtru un treschu greefenu wissi lehze ka putteja ween: Schihds un rahts lungs paschâ preekschâ par meistereem tad strihweris, teefas-fullainis un wissadi laudis, refni un teewi, wezzi un jauni, un wissi kas stattischanas deht fanahkuschi; ir sunni us pakkat-kahjahm pazehluschees, lehkaja lihds. So ilgal' spehleja, jo augstat danzotaji lehze, tâ, ka sahze waimanas faukt un ar peerehm zits prett zittu badditees; ir sunni ne bij flinki, katram, kas winneem usminne, kahjâ eekohst. Pehdigi rahtes-lungs spehletajam usfauze: „Es tewi atlaischu dsihwu un wesselu, ja til mittefees spehleht.“ Muhsu musikantam schi sinna ne bij pretti; winsch tuhlin kahre sawu kohlli us plezzeem un kahpe no treppehm semme. Schihds pehdigi nobeidsees gulleja augschpehdu semme

un else ween; musikants, klagt peegahjis, to waizaja: „Salki jel, blehdneeks, fur to seltnaudu nehmi? ja ne teikfi, tad spehleschu atkal.“ Schihds atbildeja: „Esmu sadfis, esmu sadfis, bet tu ar gohdu nopelnijis.“ — Us scho winna pascha leezibu rahtes-kungs pawehleja Schihdu la sagli pakahrt.

Mahziba: Kahds ammits, tahds gohds.
A. P.

• Atminni mannu mißlu!

Starp diwi ehlas lohd sineem
Un ittin tuhwi klagt pee teem,
Tu redsi behnin'-kambari,
Kam naw nekahdi lohd sine;
Bet truhbites tam atrohdohs,
Zaur kurrakm smarschas eewellahs —
Un' dwaschas, kas irr nekaidras
Laisch atkal abr' no istabas.
Ar farkan' silu pajumtu
Schis kambarinsh par apsmeecku.
Zits jumta wirsum pahkarrus
Urr ussprausch spohschus appalus;
Zohs lohd sineus, kas blakam spihd,
Zaur to jo gaischus padarriht.
Zits truhbes eebihd sables eeksch',
Kas smalki jafamatt papreefsch.
Bes schabba behnin'-kambata
Ta ehla buhtu nejauka;
Bet ja ta warren pajeltohs,
Tad gudree tai to manniht dohs —
Un sohbugalli parahdihs,
Tam nammam garru tahdu drihs.

— p. —

Teefas sluddinaschanae.

Wissi tee, kas sawas prassichanas, manto'chanas re. pee tahs atstahdas mantas ta zittkahrtiga Krohna Bramberges arrentes turretoja Fr. Wagner irr usdenusch, tohp no Dohbeles aprinka teefas zaur scho ussajinati, tai 17ta November, kurrâ deenâ to spreedunni par scho leetu sluddinohs, schai teefas nannâ atnahkt un sawas wajadfibas dehl teefas spreedunni klausitees. Jelgawâ, tai 18ta September 1852. 3

(T. S.) Albert Schlippenbach, apr. teef. kungs.
(Nr. 1921.) A. Maczewski, sekreters.

No Baußas pilsehta Kemmerer-teefas tohp zaur scho sinnamu darribes, ka tas Sprantscha-tirgus schinni

gaddâ tai 16ta Oktober mehnescha deenâ sablfees.
Baußas Kemmerer-teefa, tai 16ta September 1852. 2
(Nr. 89.) Eltermann's E. W. Klemenz.
Grahmatu weddejs L. Brandenburg.

Us Kursennes Krohna grunts-teefas pawehleschanu no 15. Jubli s. g. ar to Nr 7521 tapâ ta us Saldes meschakunga magasihni nowesta labbiba, kas tam zittkahrtigam Saldes Krohna meschakungam Schâhky peederreja, prohti: kweeschi, rudsi, meeschi, ausas, ka arri ahbolina sehkla un lulsiti linni, wairaksohlitajeem pee schihds pagasta teefas pahrdobta. Tas pahrdobshanas terminus irr us to 27to Oktober s. g. noliktâ un to uhtropi turrehs Saldes basnizas-krohgâ, furra klahrtunâ ta peeminnetâ meschakunga magasihne irr. Scho darra sinnamu Lutrinâs pagasta teefa, tai 22tra Septem-ber 1852. 3

(T. S.) ††† Mikkel Bergmann, peeschdetajs.
(Nr. 1292.) F. Freiberg, pag. teefas srihw.

No Baußas pagasta teefas tohp zaur scho sluddinahts, ka tas Baußas meschakunga brankuhjis ar schenki tai 30ta Oktober un tai 6ta November s. g. wairaksohlitajam us 3 gaddeem, prohti: no 12ta Jubli 1853 us renti tapâ isdohs. To rullu-grahmatu, tahdâ mißsê tas brankuhjis ar schenki tohp isdohs, warr katru deenu scheid lassih. Baußas pagasta teefa, tai 11ta September 1852. 1

(Nr. 746.) ††† Preechdetajs Jakob Turke.
Lust, teefas srihweris.

No Wezz-Abguldes pagasta teefas tohp wissi tee, kas dohma kahdas taisnas prassichanas pee ta Wezz-Abguldes Breeschu-mahju fainneeka Zonne Slawe, par kura mantu parradu dehl konkurse nospreesta, zaur scho ussajinati, tschetru neddelu starpâ no appaksch rakstias deenas, un wisswehlat tai 13ta Oktober s. g., ar sawahn prassichanahm scheid peeteiktees, jo pehs schi termina neweenu wairs ne peenems. To buhs wehrâ likt! Wezz-Abguldes pagasta teefa, tai 10ta September 1852. 1

(Nr. 54.) ††† Rimmeecku Andreijs, pagasta wezz.
J. Raphael, teefas srihweris.

311ta sluddinaschana.

Tai 29ta Oktober 1852 tapâ Wezz-Schlipils muichâ, 18 werstes nu Jehlabstattes, 11 krohgi, weena pahzelschanas weeta un trihs pee Schlipils prederrigas spreijas us 23 gaddeem no weetas wairaksohlitajeem us arrenti issohliti. Klahrtakas sinnas warr muischâ dabbuht. 1

B i b l i o t h e k.

No jubemallas-gubernias augstas waldischanas puffes: Collegienrath' v. Braunschweig, Jenfer.
No. 275.